

Megjelenik hetenkint háromszor u. m.
kedden, csütörtökön és szombaton.

Előfizetési díj:

Egész évre 12 frt. o. 6.
Félévre 6 " " " " " "
Évnyegyedre 3 " " " " " "
Egy hóra 1 " " " " " "

Szerkesztői szállás:

belső szénutca 131. szám.

Kiadó hivatal:

középutca Stein J. könyvkereskedése.

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASZATI LAP.

Hirdetési díj:

öt hasábos garmond sorát 1-szor 7 kr.
2-szor 6 kr. 3-szor 5 kr. s minden hirdetés
után 30 kr. bélyegdíj.

Hirdetések felvételnek:

Bécsben: Oppelik Alajosnál (Wollzeile 22.)
Haasensteint és Vogelnál (Woll-
zeile 9. szám.)
Pesten: Zeisler M. (Király utca 60. sz.)

Nyilvántartási czikk:

sora után 20 kr. előleg beküldése mellett
a szerkesztőséghez küldendő.
Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál
kezelik.

Eredeti távsürgöny.

Feladatott Pesten márczius 3-án este 8 óra — p.
Érkezett Kolozsvárra márczius 3-án este 10 ó. 35 p.

A király ma hajnalban, a királyné Mária Valeria kíséred főhercegnővel délután megérkeztek; hét-főn indulnak Zágrábba.

Amitások.

„Az amitások sorsát, mert fölteszi,
hogy a honfiakból boldogot lehet
csinálni.”

III.

Mintán Ghyczy és utána méltányosabb
párthivei, az Andrássy-miniszterium érdemeit
elismerték; már most csakugyan bajos értel-
mes emberrel elhitetni, hogy miniszteriumunk
a haza érdekében semmit sem tett.

Hanem az agitátorok szolgálnak más
amitásokkal is, zsebeik telvék mindenféle
árcánomokkal, elixirekkel. Váloszthat ezek-
ből bárki gusztusa szerint, csak hogy vala-
melyiket bevegje.

Azt mondják: „az Andrássy-miniszterium
hazánk érdekében tett a mit tett, de a ki-
békülést igen drágán vette meg, fölálodta
hazánk alkotmányát, függetlenségét.”

Részletekbe nem eszünknek, csak jel-
szavakat szornak szét, hogy azokat min-
denki saját belátása s phantasiája szerint ru-
házza föl.

Közügyek.

Delegatio.

Államadósság.

Quota.

Nyugdíjak.

Mind megannyi fölkiáltások, melyeket
lehet ad libitum váriálni, s minden versnek
végszava refrain-je: „jogföladás.”

Ezekből alakulnak aztán a főbejáró vá-
dak és az utca-gyerekek is kiáltozzák: el
van áruva a haza.

Ki is kételkednék abban többé!

Ily eljárásról mondja az öreg Phádrus:
„ignotos fallit notis est derisui.”

Mondják, hogy a közözügyeket az
Andrássy-miniszterium találta föl.
A közözügyeket ép úgy nem lehet föl-
találni, mint a tavaszt, vagy azt, hogy az
emberek rendesen két kézzel születnek.

Hanem észlelni lehet, hogy hol köz-
élet van, ott a dolog természeténél fogva
mulhatlanul előállnak a közözügyek.

Ha két ember egy telken lakik, már
léteznek köztük közözügyek.

Már el kell intézni, ki seperje, tiszto-
gassa a közös pitvart, közös udvart, ki zárja
be a közös kaput? sat.

1848 előtt az ugynevezett örökös tarto-
mányoknak császára, Magyarországnak
királya, Erdélynek fejedelme, sőt Er-
délyben külön a székeleknek grófja volt.
De e legfelsőbb méltóságok ugyanazon
egy uralkodó személyében összpontosultak.

Magyarország és Erdély 1848 előtt is
alkotmánnyal bírtak, de hogy köztük és az
örökös tartományok közt 1848-ban és az
előtt léteztek közözügyek; az kitetszik ré-
gibb s újabb törvényeinkből.*)

Hogy a Lajthán innen és túl levő or-
szágok közt jelenleg is léteznek közözügyek;
azt a balpárt is elismerte. Miről alább lesz
szó. És ez másként nem is lehet.

Mind addig, míg a magyar király és
az ausztriai császár ugyan azon dynastiában
és személyben összpontosul; szükségesképen
léteznek oly ügyek, melyeket közösen és egy-
értelműleg kell elintézni.

*) Pro stabilienda — in omnem casum, etiam contra
vim externam — cum vicinis regnis et provinciis haereditariis
unione (sanctio pragmatica).

Indivisibili ac inseparabili, cum omnibus regnis et pro-
vinciis — quoad . . . mutuum defensionem — unionis nexu . . .
permanente (1791-beli erdélyi 6-dik artikulus).

A miniszterek egyike folyvást 6 Felségének személye
körüli lesz, s mindazon viszonyokba, melyek a hasát az örökös
tartományokkal közösen érdeklők befolyván; azokban az or-
szágot — felelősség mellett — képviseli (1848-diki 3-dik czikk
13-dik §).

Minő anomalia lenne például, ha a pá-
risi konferentián az osztrák követ a görög
kormányt visszalépésre szólítván fel, a ma-
gyar követ ez ellen nyilatkozott volna, ha
azalatt, míg az ausztriai sereg valamely szom-
széd hatalmasság ellen harcztérre vitetnék,
a magyar sereg ugyanazon hatalmasság se-
gélyére sietne, ha az ausztriai kormány va-
lamely vámszövetséget elfogadna s a magyar
azt visszavetné!

E szerint a közözügyeket csakugyan
nem az Andrássy-miniszterium találta fel, s
ha valaki valóban azt hinné, hogy nálunk
1848-ban, vagy azelőtt ily ügyek nem lé-
teztek, úgy az ily honfitársunk colossál té-
vedésben lenne.

Egészen más kérdés, vajjon közösen
gyakorolták-e nálunk a közözügyeket eddig-
elő, és közösen gyakorolták-e azokat jelen-
leg, vagy nem?

Mely kérdésre — ha a dolog valóságát
az illusiól, az üres phrasisek, mystificatiók
halmazától különválasztjuk — határozottan
állithatjuk, hogy törvényhozásunknak — sem
Magyarországban, sem Erdélyben, sem 1868
előtt, sem az 1867/8-beli törvények szerint
— a közözügyek gyakorlásában reális be-
folyása nem volt.

1848 előtti törvényeink a külügyek
gyakorlását a jus majestaticumok közé so-
rolván, azok a király által intéztettek el az
ország rendinek befolyása nélkül.

A hadügyre nézve az országgyűlés
csak is az ujonczok megszavazásának jogá-
val élt.

És ezt is tudjuk miként gyakorolta.
Az ország rendei kéz alatt végire jár-
tak hány ujonczot kell adni, és azt megsza-
vazták, nehogy magokat compromittálják, óva-
tosan követve azon német közmondatot, hogy
az ember mindent képes megtenni, mit akar,
ha azt akarja, mit megtehet.

A hadügy — az ujonczmegszavazásán
kívül — a legfelsőbb kormány által korlátla-
nul gyakoroltatott, valamint

a kereskedelmi- és vámügy is,
s hogy mennyire nem volt Magyarország e
tekintetben önálló; mutatja a legfelsőbb kor-
mánynak azon százados kereskedelmi és vám-
politikája, mely hazánk vagyoni kifejlődését
nagy mérvben hátráltatta.

Az 1848-diki törvények e nyomasztó
helyzetet mitsem segítettek.

Elismerték a közözügyeket, s az azokra
való felügyelést az ő Felsége melletti ma-
gyar miniszteriumra bízták,*) de mi, ugy
szólva, semmi befolyást sem adott — a kö-
zügyek gyakorlására nézve — hazánkban.

A legközelebbi országgyűlés volt a pro-
videntia által kijelelve arra, hogy a közö-
zügyek nagyhorderejű kérdését hazánk érde-
kében megoldja.

Mely elhivatásának legnagyobb szeren-
csével meg is felelt. (Folytatjuk.)

Bal-politika.

I.

— Gyermekkorunkban tanultuk, hogy
a Tisza ide s tova sokat csavarog, halat bő-
ven tenyészt s gyakori kiöntései után mo-
csárokat hágy maga után. Most meg azt ta-
nuljuk, hogy Tisza László itt említett lel-
ketlen névrokonát lelkes minőségben után-
zandó, hasonlóképp gyakori kirándulásokat
tart jobbra, balra stb.

Valóban sajátságos tünemény, a mit ki-
sebb mértékben már tavaly s nagyobban
most van alkalmunk szemlélni. Egy ember,
hogy, hogy nem, elhatározta magában, hogy
ő pár ismeretlen kortesével hivatva van, ha
nem is egy országot, legalább néhány me-
gyét s várost tutorsága alá venni, azokat
baloskodó bölcseséggel s ily zamatu ora-
tiókkal traktálni sat. A kiváltságnak különös
neme!

Hát oda jutott-e valóban B.-Szolnok-
Doboka, Kolozsmegye, Kolozsvár városa sat.
hogy nem tud már a maga lábán s esze
után járni? az a sok ezer választó-polgár,
kik e területeken laknak s mindig megélték
a magok eszökből, a legválságosabb körül-
mények közt is, most tisztai balságoskodás
nélkül ne tudná mit tevő legyen? Ha így
volna a dolog, csakugyan megereszthetnők

*) 1847—8. 3-dik czikk, 13. §.

sorsunk hajóját, hadd kössön ki majd vala-
hol a szelek fúvása szerint!

Es mindez a szabadság nevében. Mert
ezen megye- és város-látogatók, kik a sza-
bad sajtó, szabad szólás és mozgás áldásai-
val — egy szőlván — túlélnek: nagy zaj-
jal trombitálják szüntelen, hogy nincs sza-
badtság, s ezt majd csak ők szerzik meg!
ők, kik a tüntetés minden nemével tukmál-
ják nézeteiket másokra.

Am ha igaz az, a mit T. L. oly fen-
nen hirdetett a minap, hogy „épen a gon-
dolkozni inkább szerető, önálló s a kormány-
kegyre ennél fogva nem szorult emberek ha-
tározottan baloldaliak,” ha csak egy része
is igaz e nagy szavaknak: miért kell min-
denfelé T. L.-nak s a „M. Polgár” státus
personalitásának ama állítólagos nagy intelli-
gentia támogatására sietni, illetőleg mindenütt
vezérszerepelni? Lelkesültségökben nem ve-
szik észre, hogy ebben valami komikus is
van. És ha úgy nincs amaz intelligens soka-
ság kormánykegyre szorulva, sőt mintegy
restelni látszanak azt a kormánykifejezést:
miért törekednek oly törökszakadva kormányra
jutni? Bizony van valami mulatságos ebben
a „gondolkozni inkább szeretők” előtt.

Azonban nem kell mondanunk, hogy a
nevezett megyékben s városokban a lakos-
ság nagy része, s mindenekfelett az intelli-
gens komolyabb elemek indignatióval veszik
ezt az octroyált tutorságot, illetőleg zavar-
csinálást. Ennek tudata indít minket T. L.
(nem szólunk alkortes társairól) eljárása fe-
lett nagyobb csodálkozásra.

De nem, nem csodálkozunk, hiszen T.
úr a minap azt is kijelentette, hogy ő „az
örök igazság” hirdetője. Ily hitben nem
csoda, ha az ember lelkesül. Csak azt kér-
dezzük, hogy ha ily magasztos hitben él
T. L.: miért politizál? Tudva van ugyanis,
hogy az „örök igazság” keresése a philoso-
phia s nem a politika feladata. Mily nagy
szolgálatot tehetne az akademiának az örök
igazság földerítésével, a mit Aristotelestől
Purgstallerig minden philosophus keresett s
egy sem igen talált meg.

A politika soha sem szokta az „örök
igazságot” tenni végeczélul, hanem a létező
viszonyok s körülmények okos egybevetésé-
ből a lehetséges jobbat. A ki philosophál a
politika terén: azt ábrándos, azaz: rossz
politikusknak szokták mondani, — a kik rend-
szerint csetlenek, botlanak s gyakran járnak
ugy, mint az a tudós, ki a csillagokat vizs-
gálván, „verembe” esett!

És hol keresi T. L. az örök igazságot?
Ugy látszik, különösen az ifjuságnál. Leg-
alább abból, hogy neheztelni látszik, ha egy
egy régi jó páterfamiliás így szól: fiam, te
szerezz előbb kellő tapasztalásokat az élet-
ben s azután lépj a síkra, most bízd reánk
az ország dolgait, kik megszükrültünk an-
nak szolgálatában; s abból, hogy kiválaszt-
ott organuma, a „M. Polgár,” nem mulaszt-
hatja el olykor a tanuló ifjuság hetcezelését:
ezeket lehet következtetni. Bizony-bizony pe-
dig nem böles dolog, szerény nézetünk szer-
int, az ifjuságot zaklatni, melynek vére kü-
lönben is heves, s tapasztalatlanságánál fogva
inkább hajlik az ábrándok, mint a valóságok
után, kivált ha ez olykor önmegtagadással
is jár.

Tisza László különben türelmes ember,
mint állítja, — csak azt az egyet engedjék
meg neki, hogy az „örök igazság” az ő s
pártja részén van, s a ki nincs velök egy
nézetben, az nincs az „örök igazsággal.” A
türelmesség e nemes példáján okulhat min-
denki. — De nézzünk egy kicsit tovább.

A zsidó kongressus.

(.) A m. évi decz. 10-ére Pestre összehívott
első országos zsidó kongressus két és fél havi ül-
sezés után f. évi febr. 23-án bevégezte működését.

A kongressust az orthodox és liberalis párti
zsidók szövetkezős pártoskodása előzte meg, s ez
a szövetkezős pártoskodás az ülésekben is nem kis mér-
tékben tört ki, kivált mielőtt a balpárti orthodoxok
nagy része, mintegy 50 rabbi, szitkok és átkozó-
dások közt végképp elhagyta a gyűlést, hová kül-
detett.

Ily auspiciumok alatt nem igen lehetett nagy
reményeket kötni a congressushoz, sőt attól lehetett
tartani, hogy neveltséges fiaskóval végződik.

Az orthodoxok legtávolabbról sem értették

meg a nagyszerű feladatot, melyre hivatva valának,
s a liberalisok egy túlhajtó türedéke még fokozta az
orthodoxok dühöngését.

Ezek után annyival meglepőbb, ha az arány-
lag kevés ideig tartott kongressus mérsékelt na-
gyobb része mégis oly eredményeket mutathat fel,
melyek fontos következményekkel lesznek a magyar-
országi zsidóság egyházi és iskolai életére.

A kongressus idejének szinte felét constitu-
lással töltötte el, azután egy hitközségi, egy válas-
tási és egy iskolai szervezetet alkotott.

Tehát három fontos statutum hozása volt a
kongressus működésének eredménye. Apróra vizs-
gálva egyik sem valami tökéletes mű, a min nem
csodálkozhatunk, ha meggondoljuk, hogy a fennebb
érintett bajokon kívül, még a kezdet egyéb nehéz-
ségeivel való kúszkodás és tájékozatlanság is aka-
dályozták ezen első kongressust feladatának meg-
oldásában.

A községi szervezet csak az egyes hitközsé-
gekre szorítkozik, a kerületi s országos központi
hatóságok tervelt felállítása elejtett. Ebben a libe-
ralisok engedtek az orthodoxoknak. Iskolai ügyek-
ben alkalmazkodtak az országos népoktatási tör-
vényhez; de rabbinatusi iskolák külön fognak fel-
állítani.

E szerint a központi rendelkező főhatóság a
m. k. cultusminiszterium maradt. Mint eddig, ezután
is ő rendelkezik az országos izr. iskolai alapról is,
mely Erdélyre is kiterjesztetett.

Egyébaránt elismerőleg kell szólani a kon-
gressus nagyobb részének modoráról is; mivel tiri
emberek tiszteltemtől gyülekezetében találta ma-
gát a hallgató, s a kongressus nem egy tagja adta
kittűnő jelét szónoklatában magas kulturájának, par-
lamentaris jártasságának s finom tárgyalási modo-
rának. Sajnos, hogy ugyanezt az eltávozott rabbik-
ról nem mondhatjuk el.

A kongressusi üléshez mintegy 70,000 frtba
került, mely az izr. országos alapról előlegeztetett,
két évi visszafizetés feltétele alatt.

Általában örvendünk kell, hogy ezen kon-
gressus megtartott, s ezáltal alkotmányos életünk-
ben egy szabadelvű jelentékeny mozzanattal többet
registrálhatunk.

Kalotaszegi levelek.

(Február 20-kán 1869.)

III.

A kolozsmegyei balpártiaknak is meg volt hát
az ő gyűlésük. Várva vártam a mire már rég vá-
rok, hogy most már megtudom, hogy mit akarnak
ezek a balpártiak, mert eddig mindig csak azt
hallottam és olvastam tőlük, hogy ők mit nem akar-
nak. Sőt még arra is számítani mertem, hogy meg-
mutatják, hogy azt, a mit akarnak ki is tudják
vinni.

De biz én csalódtam, mert ott csak annyit
mondottak, hogy a kolozsmegyei baloldaliak ragasz-
kodnak a középbal ismeretes elveihez, a mit e szö-
nyegen levő födologra a közjogi kérdésre nézve
csak úgy tudok magyarázni, hogy: a mit a közjogi
kérdés körül az országgyűlés újat csinálhatott az
nem jó, a mit nem csinálhatott az jó lenne.

Már tisztelet, becsület, de igazság is, ez ne-
kem nem elég. Az embernek a politikában is olyan-
nak kell lenni, mint otthon a maga házábanál, hol
az ember nem élhet meg rüptében is, mint a fecske,
s nem töltheti be egész idejét avval, hogy más és
újra más éghajlat alatt azért csináljon magának
nagy szorgalommal fészket ma, hogy holnap újra
odahagyja.

Jobb egy nagy pernél egy kisebb jószág,
kivált ha biztosan van telekkönyvezve. Mert hát
miért örvendünk mi a telekkönyvnek, és miért költ
rá az ország és magunk is oly szívesen, hiszen
nem kapunk mi az által egy barázda földet sem;
hanem tudjuk a telekkönyvezés után azt, hogy a
mink van az igazán a miénk, azt csak mi magunk
spekulálhatjuk el, vagy vesztegethetjük el, de iránta
senki pert nem indíthat, csak erőszakkal vehetné
el, ha még ez is szabad lenne.

A kérdés tehát csak az itt közöttünk is mint
másutt: pereljünk-e tovább, vagy bírjuk békével
azt a mi a miénk?

A ki inkább perelni akar mint dolgozni, ám
lássá, és lépjen az új zászló alá; én ugyan helyt
maradok.

Hallottam még azt is, hogy Macskási Antal
felleptették baloldali követjeltőlnek, a mi régi kép-
viselőnk Zeyk Károly helyébe.

Azt mondják: semmi sincs új az ég alatt.
Nem igaz, mert előttem ez olyan valami újság, mi-
hez hozzászokni teljességgel nem tudok.

Kérdőzködtem f . . . hogy hát csak-
ugyan oda fordult-e a . . . Macs-

kási Antal többet tud tenni a hazáért mint Zeyk Károly?

Nem valószínű, hogy ezt állította volna, de elég az hozzá, hogy csakugyan felértették.

Meglehet azonban, hogy ez az egész követelés olyan valami, mint a próbabáron szokott lenni, hol az egyik fél maga sem akarna győzni még akkor sem, ha a győzelemhez közelebb állana, mint a mily meglehetősen távol áll tőle jelenleg. Majd később megmondom, hogy miért.

Ez valami különös dolog lenne az igaz, de a mi politikai életünkben éppen nem új, és csak kisszerű másolata lenne annak a nagyszerű valóban tragikus képnek, melynek gyászkeretében egy nagy hazánkfia gr. Teleky László gyászavatalt töltek fel.

De hát ezzel szemben azt hallom, hogy ezek a balpártiak minden eszközt felhasználnak a korcskedésre, s különösen a szavazókat aláírással is kötelezni akarják a balpárt iránti hűségre.

Más kérem, ha valakinek a politikai helyzet iránt tiszta meggyőződése van, s ha ezen meggyőződés elveken nyugszik, akkor azt kérdem, szükség-e őt neve aláírásával megkötöni? De ha oly szavazónak költjük meg az ő másoktól átvett meggyőződését, a kinek a kellő politikai képzettség hiánya miatt nincsenek saját elvei, itt már nagyobb vagyok bátor kérdeni, és azt kérdem: szabad-e?

Felajánlunk kinek-kinek az ő lelkiismerete. Akaratlanul is az jut eszembe, hogy a szélsőségek találkoznak, mert huszonegy évvel ezelőtt éppen ehhez hasonló módon nyerték meg az erdélyi népet a reactio számára. — A pászorák szomorú korára emlékeztet ez eljárás, midőn a néptől írásbeli kötelezettséget vettek, hogy a reactiót gyámoltatni fogják, és ezzel szemben a nép, ha nem is ígérték volna neki semmit, várt nagyszerű csodás dolgokat, a mit midőn el nem érhetett, bekövetkezett az ok nélküli remény és az ebből származott elbizakodottság után a szomorú és késő csalódás.

Azonban bárha a balpárti igazgatásnak ily rossz külseje is van, én hiszem azt, hogy az illetők még a maga idejében visszatérnek az egyetértésnek arra a mértékére, a mire nekünk erdélyieknek a magyar alkotmány megszilárdítása végett nemcsak szükségünk lehet, hanem, bizony mondom, már is szükségünk van.

Szó mint száz, szeles időben ott, hol szalmás fedelek is vannak nem kell lödözni. A golyó meg lehet nem talál senkit, de a fajtát elkaphatja a szél.

Kalota.

Pest, február 27. 1869.

(r. l.) Ő Felsége a király és királyné eddigi tudósítások szerint kedden érkeznek ide, s néhány nap múlva Zágrábra utaznak.

Kisérőtkben lesz gróf Andrássy Gyula miniszterelnök és neje; — a lajthántuli közös miniszterek közül senki.

A királyné Zágrábról egyenesen Budára jö, a király pedig Fiumét látogatja meg, honnan Triestben át Bécsbe megy.

Eleinte úgy volt, mikép Dalmácia is részese a fogadalmaknak, hogy a fejedelmi párt, határain belül üdvözölhesse, e terv azonban elejtették, — miként mondják — főleg azért, mert nevezték országának „a birodalmi tanácsban képviselt részek” irányábani állása még kérdés alatt van. (?) Zágrábban a bán elnöke alatt alakult külön bizottmány rendezi ő Felségeik ünnepélyes fogadtatását.

Ez alkalommal fogja a visszaállított magyar gárda első szolgálatát tenni; a fejedelem személye körül, mert egyelőre tizenkét tagjának kinevezését már e napokban várják.

Az, meddig időzend itt a Felségek asszony, — úgy látszik — még nincs elhatározva. Beszélük, mikép a nyár egy részét Balatonfüreden szándékozik tölteni, — de eddig ez sem bizonyos.

A választók összeírása Pesten ma esti 6 órakor fejeztetett be.

Sokkal többben jelentkeztek az összeíró bizottmányok, mint három év előtt, de miként az előttünk fekvő számokból gyanítjuk, még sem mindnyájan, kiket a választási jog — törvényeink értelmében — megillet.

Legtöbb választó, — háromezren felül — a Terézvárosban jegyeztette be magát, mely kerületben tudvalegleg Gorove és Jókai állnak egymással szemben.

Jelzém néhány nap előtt, mikép utóbbi pártja maga is kezdi már átlátni minoritását, mihez most hozzátéhetem, hogy ezen eventualitás esetére reserválva van jelöltjük részére régi kerülete, t. i. a siklósi, a mennyiben az ottani kandidátus Vajda János, ha Jókai Pesten megbuknék, — hirszerint — az ő javára készenek nyilatkozott visszalépni.

Persze kérdés, vajjon engednek-e magukkal a siklósi választók csak így könnyedén rendelkezni?

Irtam utolsó levelemben, miszerint a pest-újvárosi balérzelműek, hazafiasságban naturalisáltak, és a lakó házánkfát Horn Edét léptették fel, — annál Mór ellen, de hogy — az általam elősorolt

okoknál fogva — alig fogadandja el a megistiztetést.

Jóslatom teljesült. Horn lemondott, s e pillanatban még nincs a balérzelműeknek más emberök. — Majd akad!

A budai balok is megbuktak kombinatiojukkal, a mennyiben jelöltjük Tarnóczy Kázmér szintén megköszönte a kinttintetést.

Az igazságügyminiszteriumban most csaknem minden időt a királyi tábla reorganizációja körüli munka vesz igénybe.

Az ország ezen legfőbb törvényszéke valószínűleg még az országgyűlés összeülése előtt szervezve lesz.

Ugy hallom, hogy az erdélyi osztály jövőben is megmarad, legalább egyelőre — a mi a magyarországitól csaknem egészen eltérő ottani törvénykezési eljárást tekintve, minden bizonyos elzáró intézkedés, — azonban a személyzetre nézve várhatunk némi változásokat.

Zarádékul érdekes irodalmi munka megjelését jelezhetem.

Asbóth János és Thaly László ugyanis néhai Szemere Bertalan 1848-iki belügyminiszter hátrahagyott iratait most nézik át s osztályozzák oly czélból, hogy azok közérdekű részét saját alá bocsássák.

Választási mozgalmak.

Kolozsvár központi bizottmánya tegnap tüzte ki a követválasztás napját: A választás f. hó 19-én reggeli 8 órakor kezdődik s foly szakadatlanul délutáni 6 óráig, midőn bezáratik.

Kolozs megye f. hó 2-dikán tartá meg az országgyűlés idejét kijelölő kir. leirat kihirdetése végett összehívott rendkívüli bizottmányi gyűlést, midőn a kérdéss leirat az azt éljének közt, s felállva hallgatott tagok előtt felolvastatván, határozott, hogy a központi választmány annak terjesztésére, s a választási előmunkálatok minél gyorsabb keresztülvitelére utasítsák.

Ezzel — egyéb tárgya nem lévén — a gyűlés eloszlott.

Másnap a megye központi választmánya tartott gyűlést, s meghatározta a választás helyét és idejét. Az alsó-kerület választás Mocsos márcz. 18. 19. és 20. kán, a felső-kerület Gyaluban márczius 19-én és 20. kán.

M. Váshely, febr. 28. án, 1869. — A baloldaliaknak a tegnapi napon Ny. Szeredába történt kirándulását és ott követjelölés tekintetéből megtartott értekezletét, tekintük bár baloldali sympatiák nagyító tüvegén, a leghalványabb siker sem követte. Tegnap reggel mintegy déli 12 órakor Berenczei L. vezetése mellett, mert Tisza L. nem vett részt a kirándulásban, néhány marosszéki baloldali csakugyan megjelent Ny. Szeredában az iskolaháznál. Ezen szerény falusi elemi classis alig képes befogadni 100 egyént s ez alkalommal még csak zsúfolva sem volt. Tehát Marosszék felső kerületének mintegy 6000 választója közül jelenlevő 90—100; a helység értelmes lakosságát alig 15 egyén képviselte, most egy éppen akkor történt temetési menet elvonta őket a mulatságosabb scénától. A nép kebelében több a kegyeletese érzelm, mint a kapkodás üres mulatságok és túlfeszített ábrándok után.

A szónoklatot B. L. tartotta; mintegy másfél órára terjedt beszéde folyton azon törekvést tükrözve vissza, miszerint id. gr. Teleky Domokosnak egy politikai elvei, mint 30 éves pályája a közügyek s a haza szolgálatában, Berenczei S. érdemeinek fényes sugarai által a háttér homályába szorítottassanak vissza. Még körmönfontabb szónoklaltal is nehezen lehetett volna célt érni. El is hangzottak szépen a vádak és hibáztatások, a di-
csősítések és magasztalások, azokból ugyan nem is okult senki.

Sok szerencsét kívánunk B. S. úrnak!

A marosszéki követválasztások, hiteles hírek szerint, márczius hó 22., 23. és 24. dik napjain fognak megjelenni. A marosszéki alsókerület baloldali ellenjelöltje, hír szerint, Nagy Zsigmond lesz. Eddigél ismeretlen név a tudomány, irodalom, politika terén.

Felvincz, márczius 2-kán, 1869. — Hiteles tudósítás szerint Aranyosszék egyik jelentékenyebb községében Bágyonban, minden politikai pártszínezet nélkül létező „olvasókör” közelebből írásbeli felezölítást intézett volt országgyűlési képviselő Gál Miklós és Zeyk Józsefhez, hogy a jövő választások alkalmával fogadják el a követjelöltséget. Ezen teljes hittel érdemlő hír által megerősítve látjuk a minapi állításunkat, miszerint Aranyosszék volt országgyűlési képviselői újból meg fognak választatni.

Videki levelezés.

M. Váshely, febr. 26. 1869. Tegnapelőtt Tisza László városunkon utazott keresztül Szász Régen felé, kíséretét a tordai baloldaliak közül V. D., M. B. és M. képezték. Átutazása

csendben történt, ma estvére váratik vissza. Még eddig említésre méltó csak annyi történt, hogy tegnap este 10 óra tájt, közszertett főkirálybíráknak ablakát bedobták. Nem kell commentár hozzá.

De nem mellőzhetem széktünknek és városunknak azon közörmű szűlt lelkesültségét, mely a napokban főkirálybíráknál ugy a szék, mint a város részéről megjelent különböző tisztelgő testületek ajkain nyilvánult a legmagasabb kinevezés fellett, melynek következtében néplünk kedvence, közszertett ideiglenes főkirálybírák Mikó Mihály mint ilyen, azaz főkirálybíráknak végleg kinevezetett.

A tisztelgéseket régi magyar szokás szerint a főkirálybíráknál, ritka vendégszeretettel és kedélyes társalgással fűszerezett ebédek követték. Ez alkalommal nem hiányoztak a lelkes pohárköszöntések. Többek közt K. F. körülből így nyilatkozott: „Mikor viharos a tenger s a rongált hajót veszély fenyegeti, a hajó terhéből, bármily drága kincsek legyenek is azok, egy részt a tengerbe dobunk, hogy megmentessék a hajó az emberek s a teher többi része, s ezen műtét után a rongált hajó többnyire rővparthoz érkezik. Ilyen rongált hajó volt a forradalom után székel nemzetiségünk, a bach korszak, a provisorium, a szomszéd és idegen nemzetiségek tulságos törekvései ugyanannyi sülyesztéssel fenyegető veszélyek és viharok valának. Fogtuk magunkat s a teherből kincseink egy részét a tengerbe dobtuk; drága kincsek valának ezek, ősi jogaink, ősi intézményeink, mert emlékezni fognak még Önök 1867. május havában kelt feliratunkra, melyben kimondtuk, hogy ősi különserült jogainkra és kiváltságainkra nem leszünk feltékenyek, csak hogy egyszer törvényhatóságunk alkotmányosan szerveztessék — tehát a tengerbe dobtuk azokat, azokkal a főtisztválasztást is, de megmentettük a hajót, az unio rővparthába evezünk s az unioval édes anyanyelvünk, nemzetiségünk, szabad alkotmányunkat s európai hírnevünket is megalapítottuk. Vannak ugyan, hisz egy hajó népe közt is akad egy-kettő néha, ki a többség tetteit gáncsolja, ki menten erősíti, hogy kevesebb áldozattal is a hajó rővpartra juthatott volna, s ha a többség az ilyenre nem hallgat, szomszédját néha még odalba is löki; de az ilyenek nem zavarják vizet. Olyanok ezek, mint egy kis pattanás a hőségtől az ép, erőteljes testen nem kell kura neki s mégis el-mulik... sat.” Végül az állandóan kinevezett főtiszt, mint az unio tetteles életbeletetésének tanujelét éllette, mit lelkes éljenzések, valamint több hasonló felköszöntések követték.

Tisza L. ma délre érkezett vissza Sz. Régen felől, most nagy baloldali konferencia, székel az Apolló-teremben, azt mondják, hogy T. L. és B. L. lesznek a baloldali jelöltek, estve fáklyászenekar lesz; az eredményről később, de a választási eredmény ez alkalommal aligha kedvező lesz a baloldaliaknak.

Ma reggeli 10 órakor a baloldal néhány ambulans híve B. L. vezérlete alatt Ny. Szeredába tett kirándulást, hol a balkört megalakítandók, a pártot szervezendők s Marosszék felsőkerületében baloldali jelöltet fölláttatandók lesznek. A vastag nyaku székelty az ismert jó utból, ismeretlen jobb utba terelni nehéz, a birható bizonyost bizonytalant kizsálasztani nem szokta; „jobb ma egy veréb, mint holnap két tuzók”, ez szavajárása.

Azonban az eredményt később tudatni fogom. Febr. 27-i tudósításom kiegészítésül tudatom, hogy a tegnap estvére tervezett fáklyászenekar maradt; a tegnap délután tartott baloldali értekezlet csak Berenczeit illetőleg állapodott meg, a másik jelöltnak kijelölését egy albizottmányra bízta.

r. l.

Könyvismertetés.

Az érczek előkészítésének elveie és gyakorlati szabályai. írta Péch Antal pénzügyminiszteri osztálytanácsos. Pest, 1869. Khor és Wein sajátja és kiadása.

A csinosan kiállított könyvtartalma, a bevezetésen kívül, 5 szakaszban a bányászat által kiaknázott értékes ásványoknak, zúzás, osztályozás és tömnyítés általi előkészítését, értékesítését, s mint függelék, a vízkerek építésének szabályait tárgyalja.

A könnyen folyó és jó magyarsággal írt szakmunkának belbecsét kitünőleg neveli a világos előadás, s az irálynak keresetlen modora, mely minden dagálytól menten, azt a nem szakértőknek is könnyen megérthetővé teszi.

A kidolgozott tárgyat illetőleg, szerző a tudomány jelenkori követeléseinek magaslatán állva, a kitűzött feladatnak, mind elméleti, mind gyakorlati szempontból, jelen munkája által nem csak tökéletesen megfelelt, de korszerű könyvé alfel, mely műszak alaposágát tekintve, bármely külföldi hasonlításgy értekezéssel párhuzamba tehető, s mint bányászati szakmunka a magyar irodalomban ritka tünemény, magának teljes elismerést vívott ki.

A 88 lapra terjedő könyv 24 rajztáblán, 149 a szerző rajza után igen jól sikerült könyvmatu ábra által levén világosítva; ezen jeles munka megszerzését, közintézetek könyvtárának szá-

mára, különösen pedig bányáiparosainknak magán használatra, mint nélkülözhetetlen segédkönyvet, teljes megnyugvással ajánlhatjuk. P. I.

Napi hírek.

— Királyné Ő Felségét mára várják Budapestre.

— „Tájékoztató azoknak, kik a hadseregben egy évi önkéntesek akarnak lenni.” írta Biró István. Pest 1869, az Athenaeum tulajdona. Ajánljuk hadkötele ifjaink figyelmébe. Ára 40 kr. o. é.

— R. Waldheim bécsi kiadónál megjelent: „Entwurf zur Completierung des Eisenbahnnetzes im östlichen Theile von Österreich-Ungarn von V. v. Streffleur. Mit einer Übersichtskarte. (Terv a magyar-osztrák vasut-hálózat kiegészítésére.)

— Feltűnően népes temetésnek volt tanúja tegnap városunk. Özv. Fúzi Jánosné kísérték öröknyughelyére. Hogy a bódognak alább közlött szomorujelentése hiven festi jellemét, bizonyítja azon rendkívül nagy részvét, mely a közbecsülésben állt nő végtisztességénél nyilatkozott.

— Necrolog. Fúzi Krisztina, férje Feren-
ezzi Mózes, főszámvevősi nyugalmazott alszámvevő, gyermekeik: Berta, Eszter; — Fúzi Borbára, férje Kriza János, unitárius püspök, gyermekeik: Gyula, Kálmán, Lenka; — Fúzi Eszter, férje Pap Alajos, a hétszemélyes tábla erdélyi osztálya rendes birája, gyermekeik: Ágnes, férje Brencsán Sándor, jogakadémiai r. tanár és jogtudor, Samu, Eszter, Farkas, a magok, valamint a közelebbi és távolabbi rokonok nevében mely fájdalommal jelentik, hogy szeretett édes anyjok, illetőleg napajok, nagyanyjok, néhai unitárius tanár és egyházi főjegyző b. karácsonfalvi Fúzi János özvegye Kis-soly mosi Györgyai Krisztina életének 80-ik, özvegyességének 36-ik évében, folyó hó 1-én reggeli 8 és 1/2 órakor, rövid ideig tartott betegség után csendes halállal kimult. Mint a nap, megfutván hosszú pályáját, nyugodni szállt alá: így hunyt el az idvezült is élte végalkonyán. Rajta bételt az ígért, melyet az Úr az ötödik felőknek tett: Véségedben mégy a te koporsódba. Oh de valamint a nap lehanyatlását sötét éje s a koporsót mindig gyász követi: a bánat éjje és nehéz gyász borult az ő elhunytával is szeretteire, a kik oly édes örömet meghosszabbítottak volna még napjait, melyeket Isten különös kegyelméből röviddel ezelőtt még korához mért teljes erőben élvezett vala. És a bánatot, e gyászt az idvezült méltán megérdemli; mert ékes koronája vala ő a családnak, birván mindazon tulajdonokat, melyekkel egy nő, egy anya, egy nagyanya és rokon díszkedhetik, ékes koronája vala ő az egyháznak is, melyben hitbuzgóságával, vallásos érzületével és kegyességével példányképtül állott. A hit és vallásosság enyhítse azért az ő elvesztése felletti fájdalmat is, és enyhítse a tudat, hogy a mily szép vala élete, oly szép vala halála is: egy csendes álom. Béke porain! Földi része f. hó 3-án délután 3 órakor fog b. magyartezai 322. számú szállásról koporsója mellett tartandó könyörgés után a köztemetőben levő családi sírboltba örök nyugalomra elhelyeztetni. Kolozsvárt, márczius 2-án 1869.

— Necrolog. Pap József, nője Kemény Borbára; távol levő fia János, nője: Teil Louise, és leánya Anna nevében, a szülői szeretet fájdalomával, tépett kebellet jelenti, hogy jó fia, szerető testvér Pap István életének 34-dik évében, hosszasan és lassan emésztő szenvedés után, folyó hó 1-én egy jobb életre szenderült. Béke a sokat szenvedett porokon!

— A Királyföldön levő ügyvédek statistikáját hozza a „Herm. Ztg.” kimutatván 53 okleveles ügyvédet s ezenkívül 68 ügyvédeskedő egyént.

** Pichler Bódogné első hangversenyét a mult esztőtörtékön tartá meg. Az előadás gyér közönség előtt, de szép sikerrel folyt le. E nemes vállalat, melyből felső jövedelem a helybeli zenekar pénzarába foly, nagyobb pártfogásra volna érdemes és hisszük is, hogy e nemesen mulattató estélyeket jövőre jobban felkarolják városunk nagyszámú műbarátai. Ajánljuk a közönség figyelmébe. — Kapcsolatban e hírrel megemlítjük, hogy a zenekör februárhavi hangversenyét, mult vasárnap a vigadó teremben tartá meg, gyér közönség előtt. A műsorozat, kivéve a Tesca trióját, ugyanaz volt mi a esztőtörtéki zeneestélyen. Tisztelet a kivételnek, mert rég nem hallottunk zene-köri előadásban oly szépen és egybevágyóan játszó triót, miként ez alkalommal Pichler Bódogné asszony, Trandafir Miklós és Harrach József azt előadták.

— Magyar kir. pénzügyi biztosokká a következők neveztettek ki a pénzügyminiszter által: Hatfaludi Sándor, Nistner Pál, Weber Rezső, Stern Mór, Kühn Ferencz, Duba Gusztáv, Goldmann József, Nemecsek Gyula, Makay Emil, Pap József, Benel Károly, Abt Ede, Schubert Károly, Kelemen Ignác, Wald Ede, Piacsek Ede, Abel Adolf, Schleffer Ferencz, Nikolics Velemér, Farkas István, Poznyánszky Károly, Kovássy Antal, Ivánkó József, Holodonner Ede, Dreischock Rezső, Ga-

Iszter Antal, Rác Kálmán, Kroft Ágoston, Lutsch Ferencz, Schieb Márton, Popovics Milutin, Széner Ervin, Zsöldy Nándor, Mayer Edé, Endli Ferencz, Liedemann Lipót, Matavovszky Gusztáv, Hedry Nándor, Tiehy Gusztáv, Hiller Ferencz, Németh Zsigmond, Solymosy Jakab, Mayer Adolf, Iszakovics György, Fábry Gyula, Eirich Antal, Bognár Gusztáv, Hiszting János, Blosz Mihály, Juhász Sándor és Knebel Nándor.

— A lajthantúli klerus és a polgármisztérium harca mindig kesetűbb lesz Lajthán túl. Egy közelebbi miniszteri rendelet folytán azon eszmével lép fel a „Vaterland“, hogy a miniszterek illető lelkészeik által idéztessenek és intessenek meg, s ha ez nem használ, excommunicáltassanak. Mindenesetre új neme az oppositiónak.

— Ominos trónszék. Egy a 66 diki események által trónvesztett német hercegnek megmaradt hírei közelebb trónszékkel kedveskedtek, s tartózkodási helyére szállíták egy küldöttség kíséretében. A fogadásnál a herceg belélt a székbe s azzal kezdi válaszáat. „A mily igaz, hogy ez általalat, kedves hűveim, felajánlani trónszékén ülök, visszatértek országomba“ — ekkor recsesen a szék és a herceggel összedől — mert a szállítás alatt egyik lába megsérült. Az eset, természetesen, szörnyű consternációt szült — hallgatást fogadtak a jelenvoltak — de az eset minden nemetországai lapot végig járja.

— A „Radetzky“ sorhajó légberendezéséről a „W. Z.“ polai tudósítója nyomán a következőket írhatjuk: „A ki badihajójuk löpőkamaráinak belsejét ismeri, tudja, hogy ezekben természetes viszonyok közt a löpor fellobbanása lehetetlen. Nemcsak a löport tartják légmentesen zárt rézládákban, de még a kamrák falai is egészen rézzel borítva. Ezenkívül veszély esetében a löpőkamarát néhány perc alatt vízzel tölthetik meg. A catastrophanak okát tehát más körülményben kell keresnünk. A fa csavarhajókban a gép alagútjára szükséges fát — más hely hiányában — a kátlakok közt tartják. A kátlakkal lassankint a fa is megmelegül, s mint jó hővezető hat a közelében elhelyezett nedves, vagy legalább is szivós szőre, mely magában meggyúl, a nélkül, hogy idejekorán észrevéhetőnek. Így történhetett a „Radetzky“-n is. A főttóttan égő kőszén a löpőkamra falait s később a löport rejtő rézládát is áttűzesíté. A tűz terjedésének megakadályozására a löpőkamrába bocsátott víz hihetőleg a kamra oldalfalának alsó részén az egész által támasztott íreget szeladt ki. A szerencsétlenség okát mások abban keresik, hogy a „Radetzky“ újoncz tengerészei gyakorlataiknál minden lökészetükből kifogytak, s így, midőn a hajó váratlan Triesztbe rendeltetett, az üdülőkészhez szükséges löport a kamrából vették ki, s ekkor — a biztosító lámpa daczára — vigyázatlanság okozta a löpor fellobbanását. Valószínűbb, hogy a szerencsétlenséget a szén meggyuladása okozta; e mellett még azon körülmény is szól, hogy a mint a hajó parancsnoka a veszélyt észrevette, azonnal a félreeső Sorglio Spaltamora felé fordult, csak hogy mielőbb szilárd alapra jusson s legalább a legénységet megmentse. E szándékában a löpor gyorsan bekövetkezett fellobbanása azonban megakadályozta s a hajó Lisszától 10, Lessinától 4 mértföldnyire elmerült. — A „Radetzky“ 1854—55-ben Angliában épült; ágyuja 29 volt; azonkívül 300 lövegről ki-segítő gézgépe is volt, s körülbelül 700,000 friba került.

— A pápa aranymiséje. A pápa tudvalevőleg ápril 15-dikén innepi megáldozásának 50-dik évfordulóját. IX. Pius, mint Rómából írják, aranymiséjét ugyanazon templomban fogja tartani, hol az első tartotta, családtagjai környezetében. A Santa Anna kis templomában már megtették a szükséges előkészítést s a pápának még életben levő rokonai, fivérei és nővérei, gyermekeikkel együtt már meghívták, hogy az ünnepélyre Rómába jöjjenek. Ők Sinigagliában laknak, nem a legfényesebb körülmények közt, minthogy Pius pápa mindent kerül, a mi a nepotismus vádját vonhatná maga után.

— Nagyszerű építkezések vannak már legközelebbi kilátásban Pesten. Bizonyosnak mondják az országút és Sándor utoza sarkán lévő nagy teleknek megvásárlását igazságügyi palota számára; a közoktatási miniszter a polytechnikum épület iránt egyezkedik a várossal, a város maga pedig a leégett német színház helyén emel nagyszerű bazárt.

— A Halason levő színészek a következő színlappal tették csúffá a művészetet és a magyar nyelvet:

„Ma adatik nagy farsangi bohózt tűz esővel, a pokol tűz tornáztával, ürdögök táncával. Utolsó előadás. Halas 1869 febr. 7-ikén, Kétszeri József igazgatása alatt adatik

Don Joan a leány esabitto pokolba menetele. Egy kissé szomorú, egy kissé nagyon vig, egy kissé savanyó, egy kissé édes Comédia 3 szakaszban. Írták sokan, néztek meg még többen, fizessenek legtöbben. 1-ső szak: a gyilkos és a szalmahős rendőr; 2-ik az eleven halottak tréfás eltemettetésse; 3-ik a beszéllő közsóbor mint vendég a pokol tornáczába.

Személyzet:
Don Piédro lágy meleg apa . . . Döme.
Amarillis epedő galamb leánya . . . Döme Mari.

Philippó írósvajszivü gaballéro . . . Szilágyi.
Don Joan, . . . Kétszeri Gyula.
Leporelló éhenkórász szolgája . . . Kétszeri József.
Tutyi Mutyi 60 éves remete, ki már . . .
80 év óta gyökerekkel él . . . Pázmán.
Einslagborné . . . Szilágyiné.
Xixaxovereres a pokol fejedelme . . . Irknes.
Három fejű kutya . . . Cerberus.
Lipit) ürdögök . . . Kétszeriné.
Lapát) ürdögök . . . Dömené.
Bikfész kályhafűtő a pokolba . . . Füstösné.
Csiri) ürdögök . . . Ihin.
Csári) ürdögök . . . Áhán.
Szajás Fabián rendőr . . . Györi.

Kisebbs nagyobb ürdögök és rendőrök. A ki nem akar nevetni maradjon otthon. Bemeneti-díj rendes. — A feltűltetés nem árt. — Kezdeté fell 7 kó. —

— Halanyilatkozat. Stein János kolozsvári nyomdász és könyvkereskedő úr a nemzeti művelődés előmozdítására éppen a magyar nemzetiség e végpontján: az élesdi olvasó-egylet könyvtárának 56 kötet s 74 frt 41 kr pénzürtéket képviselő jeles könyvet adományozott. Miért fogadják tisztelt adakozó úr az egylet forró hála és őszinte köszönete ezen nyílt kifejezését. Kelt Élesden, febr. 25-én, 1869. Az élesdi olvasó-egylet nevében Duceza Lajos, egyt. jegyző.

A kolozsvári takarékpénztár üzletforgalma 1869. február hóban.

Bevétel:	
Pénztári maradvány jan. ról . . .	50074 frt 69 kr.
Betételek 174 főtől . . .	19360 frt 65 kr.
Visszafizetett váltók . . .	12620 frt — kr.
Kamat jövedelem . . .	675 frt 77 kr.
Különléle díjak . . .	153 frt — kr.
Részvény átirási díjak . . .	6 frt — kr.
Összesen: . . .	82890 frt 11 kr.

Kiadás:	
Betét visszafizetés 13 félnek . . .	3895 frt 18 kr.
Betétek után kifizetett folyó kamatok . . .	— frt 80 kr.
Váltókra . . .	27463 frt 43 kr.
Előlegekre . . .	4440 frt — kr.
Kezelési költségek . . .	91 frt 39 kr.
Tisztít fizetések . . .	134 frt 66 kr.
Különléle kiadások . . .	28 frt 82 kr.
Maradvány febr. hó végével . . .	46835 frt 83 kr.
Összesen: . . .	82890 frt 11 kr.

Kimutatás
a kolozsvári kisegítő pénztár-egylet forgalmáról február havában 1869.

Bevételek:	
Pénztármaradék a m. hóról . . .	114,383 ft 43 kr.
Havi, rendes és rendkívüli betételek . . .	82,266 „ 83 „
Könyvdíjakban 74 új tagtól . . .	74 „ 30 „
Kamat, provisio és váltódíj . . .	7,728 „ 98 „
Bélyegdíjakban . . .	405 „ 40 „
923 tag által visszafizetett kölcsön . . .	374,045 „ — „
A bevételek összege . . .	578,903 „ 94 „

Kiadások:	
959 tagnak kölcsön . . .	432,653 ft 75 kr.
Tisztviselők fizetése . . .	354 „ — „
Irodai kellékek . . .	17 „ 19 „
Bélyegre . . .	410 „ — „
Kamat . . .	19 „ — „
Tőke-visszafizetés . . .	81,421 „ 50 „
Pénztármaradék . . .	64,028 „ 50 „
Összesen . . .	578,903 „ 94 „

Kolozsvárt, február hó 28. 1869.
Taufner Ferencz, Gelteh János, Wagner Frigyes, igazgató, könyvvezető, pénztárnok.

— Apró hírek. A Bem-szoborra január 28 tól febr. 23-ig a m.-vásárhelyi bizottsághoz 1117 frt 68 kr folyt be. — A pesti városkapitányság eltiltotta az éneklő madarak pusztítását. — Nagy tűz volt Pakson múlt hó 20-kán, 140 ház égett el. — A szerencs helyi vasútvonalon m. hó 20-án tették az első kapavágást. — A nagy-váradi jogakadémiánál a bírói államvizsgálati bizottmány elnökvé Földi János, büntényítő törvényszéki ülnök nevezett ki. — Tancsics Mihályon a cura annyira segített, hogy a szeme elé tartott tárgyakat felismeri. — Egy Kada S. nevű pestvárosi hivatalnok a harmadik emelet folyosójáról leesett, s rögtön szörnyet halt. — Arad városa elbátározta pályázatot nyitni egy állandó magyar színház építésére. — Komikus sajtóhiba. Egyik pesti lap az elhalt Szeneczy püspökről, mint „belső titkos táncos“-ról emlíkszik: tanácsos helyett.

A közönség köréből.

Székely-Keresztur, február 7. 1869.
T. szerkesztő úr! Legyen szives, kérem, a közönségnek mindig tért nyitó lapja hasábjain olvasó-közönségét, s kiválólag a beteg emberiséget egy jeles gyógyintézetre figyelmeztetnem.

A múlt nyár hűvös és nedves napjaiban tett utam közepett utól ért a hűlés és veszélyessé lett betegségem Kolozsvárt rekesztett. Élttem a homeo és alopathia mindenféle szerével, de a gyógytárak nem adtak irt, mely helyreállította volna betegségem. Meglátogatam végre egyik barátom tanácsára Dr. Szombathelyi Gusztáv úr kolozsvári

gőzfürdőt. Tettem ezt háromszor-négyszer és ma kacscsá vált betegségemből tudni kezdék, s a tizedik fürdő után még a hűlésemet megelőzőtt, kronikus rheumától is megszabadulék.

Ne csodálja szerkesztő úr, ha a közvetlen tapasztalás szerezte eszálhatlan meggyőződésemmel csak kedvessé, de lelkiismereti kötelememmel tévé, hogy a szenvedő emberiségnek Dr. Szombathelyi Gusztáv úr fürdőt ajánlom. B. A.

Vizakna, február 23. án, 1869. — Ellennyilatkozat és felhívás. *) Vizakna, február 21-kén 1869-ben a „Kolozsvári Közlöny“ 14 dik számában f. hó 2-kán egy Botos alnével jegyzett piszkos levél jelent meg, mely városunk lakosainak, különösen a magyarságnak, vallásos politikai s nemzeti életét oly epébe mártott tollal fosi, s csak amugy általánosságban, minden indoklás nélkül, szegény fejünkre oly terhes vádakat olvas, hogy azokat szó nélkül hagyni annyit tenne, mint az álvádó igazságot elemezni, s így magunkat a hazai olvasó-közönség előtt pollengérré állítani engedni. De minthogy mi ezen meggyaláztatást valamint meg nem érdemeltük, úgy magunkon sem hagyhatjuk, ezennel ünnepélyesen felhívjuk az ál Botos urat: tessék alárcaztat letévé nyílt sisakkal s bebizonyítható adatokkal állani szembe velünk, hogy mi is hasonló nyilvánossággal és érvekkel vívbassuk meg vele becsület-harcunkat, mely — bizunk igazságunkban — nem a mi gyaláztatunkra fog végződni. Mig ezt nem teszi, minden ellentünk szórt vádjait ezennel elferdített igazságtalanságnak s nemtelen beszűből eredt rágalomnak nyilvánítjuk. Herepei Károly, vizaknai ref. pap. Joanne Hentes, paroch. gr. rit. Joanne Pop, par. gr. kath. Takács Mózes, isk. tanító. Pávai József, esküdt. Szűcs Sándor, kir. bíró. Haró Imre, tanácsnok. Székely Ferencz, tanácsnok. Fekete Mihály, pénztárnok. Dumitru Kosokár, esküdt. Ilie Hentes, városgazda. Szűcs József, főjegyző.

KÜLFÖLD.

A „Journal Officiel“ a török-görög viszály befejezését illetőleg ezeket írja: „A conferentia által véghezvitt műnek kedvező eredményei már is érezhetőek Keleten. Törökország késznek nyilatkozott, hogy kikötött megnyitja a görög lobogó számára, valamint hogy a török birodalomban megtelepült hellen alattvalók ellen kibocsátott rendelet is hatályon kívül helyezett. Mindkét hatalom azzal foglalkozik jelenleg, hogy az elvben már helyreállított diplomatiiai viszonyokat tényleg is helyreállítsák; s a porta azon créai családok visszaszállítását, kik oda visszatérni kívánnak, újra folytat-hatja.

A „P. Lloyd“ egy belgrádi távirata így szól: „A félhivatalos „Egység“ panaszkodik Osman basának Bosniába való visszatérése miatt, a hol ő a népet sajtolja; az „Egység“ azt hiszi, hogy abból Szerbia és a porta közt zavarok keletkezhetnek.“

Athéne, febr. 26. A tengerészeti miniszternek egy kúrirata kihirdeti a portával való diplomatiiai összeköttetés megújulását, s hogy ennél fogva a görög hajóknak ismét meg van engedve a török kikötők látogatása.

A montenegrói fejedelem m. hó 20-án hagyta el Bécsot. Az orosz fővárosból írják, hogy a fejedelem, ki a czárt is meglátogatta, mint jövendő szerb fejedelem hagyta el Pétervárt. Gortschakoff herceg szerződésre lépett vele, s bizonyos eddig még ismeretlen föltételek alatt a szerb trónt ígérte volna neki. E közlemény annyiban bír némi valószínűséggel, mert Pétervárott régóta elgűletlenek a szerb kormányval, mely sehogy sem akar az orosz uszályhordozója lenni.

A görögországi forradalmi párt s románai ezimborái közös eljárást szándékoznak követni a két országban nemskára végbemenendő választások alkalmával. Az Athénben szervezett cselekvési comitő küldöttöi Giurgevóban összejöttek a bukuresti forradalmi párt küldöttségével, hogy megállapítsák a közös actió alapjait. Az oláhországi forradalmi párt üzelmeinek Giurgevo főszínhelye, hol fegyvereket s terveinek kivitelére szükséges készleteket halmoz össze. Az új román kabinet különben a legerélyesebb rendszabályokhoz nyul, hogy a választási küzdelmet a forradalmi párt ellen a sikerre való küzdeléssel állja ki.

Muszkaországgal a görögök — a „Moskauer Ztg“ tudósítása szerint — nem igen vannak megelégedve. A moszkovita lap egy, Athénben mérsékeltnek tartott lap, a „Palingenesia“ nyilatkozatát közli, mely szerint Oroszország, ámbár Görögország irányában oly jóakaratos s oly élénk buzgalmat tanúsított Creta annexiójának érdekében, hűtelen lett küldetéséhez és aláírta a conferentia declaratióját. Ha igazolni óhajta magát a muszka kormány kövesse más államok példáját s tegye közzé a török-görög viszály tárgyában folytatott diplomatiiai levelezését.

London, febr. 20. A trónbeszéd nem elégitette ki a közönséget. Az abban bejelentett számos rendszabály, mint politikai program, sok egy ülés szakra, nem engedi remélni, hogy a föfeladat, az

*) Ismételtük: a kérdéses czikk írja nem lakik sem Kolozsvárt, sem Szébenben, hanem Vizaknán, Szerk.

ir egyházkérdés, sikeresen megoldatik, s gyanút ébreszt, hogy a minisztérium nem érez magában elég bátorságot a rövidebb s biztosabb út választani, hanem ismét lehetőleg halasztani akarja az ügy eldöntését. — Gladstone ígérte ugyan, hogy márcz. 1-én határo ottabb közleményekkel fog szolgálni, de attól tartanak, hogy az illető előterjesztvény ismét csak néhány előkészítő bill-re fog szorítkozni.

Mint Madridból m. hó 27-ről jelentik, Montpensier herczeg trónjelöltisége legközelebb a cortesgyűlésben javaslatba fog hozatni, s kilátása van sikerre.

Serrano kiinyilatkozatta, hogy a mostani minisztériumot megtartja, s azt mondja, hogy a minisztériumnak nincs más programja, mint a fordalom elvei; s nem kíván mást, mint az ország minélebbi végleges rendbehozását.

Lissabon, febr. 27. Egy királyi rendelet megszünteti minden portugall birtokon a rabszolgaságot. A választási törvény még nem hirdettetett ki. Az elégedetlenség növekvő félben van.

Páris, febr. 27. Rouher államminiszter constaltta tegnapi beszédében azon alkalmatlanságokat, melyek a pénzügyi társulatoknak az állam által való ellenőrzéséből, és idegen kölcsönök kibocsátásának megengedéséből erednek. A miniszter egy törvényjavaslat előterjesztését helyezi kilátásba, mely a pénzügyi társulatoknak teljes cselekvési szabadságot ad.

Legújabb.

Páris, márczius 1. Troplong, a senatus elnöke és Lamartine meghallak.

Berlin, márczius 1. A „Kr. Ztg“ szerint Usedom elhivatnék florenzi állomásáról.

Madrid, márcz. 1. Prim a katonaságtól való megváltság díját 8000 realról 6000-re szállította le.

Az „Imparcial“ jelenti: A cortes majoritásának gyűlékezete, a kormányval egyetértőleg, előbb a constitutióra vonatkozó előadást vendi tárgyalás alá, és csak azután fog tanácskozni a kormányforma iránt.

KÖZGAZDASÁG.

I. Dutton korn.

Jó szolgálatot véltünk tenni a t. cz. közönségnek, a midőn a Dutton korn — Dutton tengeri-erő név alatt öröndetes terjedésnek indult új tengeri faj körül, három év alatt szerzett tapasztalatunkat tüzetesen közöljük.

Az emigráció egyik jeles tagja, szathmármegyei birtokos Eötvös Mihály hozta át Amerikából hazánkba. Töle vette át gróf Degenfeld Pál, miután néhány év kísérlet után az általa régebb természetfajok felett kitűnőleg előnyösnek bizonyult, ma már kirekesztőleg ezt termeszt minden birtokán. Erdemes tudni s követni is, hogy a nemes gróf az elfajzástól azáltal óvta s óvja meg folytonos gondnal ezen faj, hogy a magának használandó készletet egy merőben elkülönített s a törökbuza vetés alatt lévő határtól távol fekvő tanyerokba termeszt, ezen gondosságnak köszönhető, hogy nála eredeti jelleget változatlanul fenntartja.

Kolozsvárra fő kormánysszéki ny. tanácsos Füle István ur hozatta meg Erdőszádáról 1866 ik év tavaszán s kelőleg elkészített jó erejű fél holdas földbe fél veka szemet vetvén el, arról eső-vestől száz vékát aratott, s miután ezen faj rendszeren 2 veka csős után az egy veka szemet megadja, egy szem 100 szem szaporodást mutatott fel.

A következő évben a ki csak látta s már az első látásból felismerte ezen faj előnyeit, megszerzte s bevitte gazdaságába.

1868-ban tartott tárlatokon, a hol csak megjelentek vele természetből, Kolozsvárt, Tordán Décsen, első rangu jutalmakkal lett, más fajok felett kitűntetve. — Szára az Amerikából került fajokkal ellentétben, éppen nem vastag, s e részben a nálunk ismeretes fajoktól nem különbözik. De eltt abban, hogy más fajok felett szeret fiasodni. Jó erőben lévő talajba kísérletképpen meghagytuk a fiasodás nagy részét, mindenik ép és teljesen érett esőket hozott. De még sem ajánlható a sok fiasítás meghagyása, mert sok árnyékot csinál, a földet tulegosan zsarolja, aztán nem mindig kedvező az időjárás — végre az anyaszár esőveinek s a magnak teljessége csakis a fiasítás eltávolításával várható.

A Dutton korn cső alakja hejjától lebánva, hosszadalt, sugáralakú, hossza rendszeren 8—12 hüvelyk közt váltakozik. Feltűnő lefejtett csontkájának nemcsak vékonysága, mely középtől hogyéig az emberi kéz hüvelykujjánál alig vastagabb, s már ezáltal egyenesen koráérésnek van designálva — hanem a csutkának, s a rajta tömötten álló magnak különös aránytalansága. Mert a midőn a mi fajainknál a csutka volumenje 2-er, sőt háromszor nagyobb a rajta lévő szemek volumenjénél, a Duttonkorn szem-teriméje kétszeresen meghaladja a csutka teriméjét. Ime! miért kell korábban megérnie a mi fajtaink nagyobb részénél. De van ezen aránytalanságnak egy másik felette fontos következménye, az t. i., hogy a mikor fajtaink 2 és fél, néha 3 csős veka után adnak egy vékát, a Dutton kornból két veka csős megadja az egy veka szemet.

Termékenységét illetőleg a kezünknl lévő számos adatokból többet felemlíthetünk. Füle István tanácsos urnál 2 év óta nagyban természetvén közeperejtű földben, alólrólal jó erejű földben, de hanyag míveléssel megadta egy szem után a 70—80 szemet évenként.

1868-ban ifj. Taufner Ferencz urnál zárt helyen erős trágyázás után s csaknem kertileg mívelt földben 2½ nagy veka, vagyis 50 nagy kupa után termelt 762 veka csős meghántva — ha csak 350 veka szemet számítunk is utána, egy szem 140 szem szaporodást mutat fel.

Dobokamegyében Bádokon ügyvéd Erdélyi

Sámuel egy tábla földjének felérését úgynevezett moldovai fajjal, a másik fele részét Dutton kornal vetette be. Egyenlő erejű föld volt mindkettő, s egyenlő miveltetésben részesült; a moldovai faj után lett 4 szekér, a Dutton kornal vetett részen 7 és 1/2 szekér. Hántva v. hántatlan az mindegy.

Kora érse már a fennebb érintett körülményekből, szára s főleg csutkája hábitusa s alkotásából következik; de gr. Degenfeld Pál a kárpátok s lengyelországi havasok által gyakran túltöltött erdőségi éghajlat alatt — nemcsak termékeny volta, hanem főleg érse miatt termeli állandóan, a többi faj kiküszöbölésével.

Koraiságának Szamosfalván, mely sem talaja sem éghajlatával nem igen állja ki a versenyt akármennyi jobb helyekkel — ott adta mondandó bizonyosságát a múlt évben, mely bár külö-

nösön kedvezett a töröküzének, de csodákat még sem tett — b. Jósika ő exója egyik lábja vetése kipusztulván, a gazdaságot akkor vetette be Duttonkornal, mikor már javában folyt a töröküz el-ső kapálása országsszerre — és amikor a 4—5 hét-tel előbb vetett töröküz szedték, ez is tökéletesen meg volt érve.

Súlyát más fajokkal egybeazonlítva, e részben is kiállja az előnyösségi vizsgát. A bányási tengeri súlyát közepszámmal pozsoni mérő szerint 82 fontra tették. A Duttonkorn a talajhoz s miveltési eljárásokhoz képest 84 fonttól 88-ig emelkedik, tehát a tisztabúza jelesebb fajjalval mérközik.

Némi hátrányait is meg kell említeni. Mikor szemzik, hosszudak csőve kinő héjas tokjából, s

ha nem ürzik, varjak, csókák sok kárt tesznek benne. Másik hátránya, hogy csőve hosszú s vékony volta miatt, hantott szedéssel, könnyen törrik, s vastagabb vége a száron maradván, a szedők eldobják. Harmadik, hogy kora érse miatt, kivált ha késnek a szedéssel, sok szem leperreg. Olyan dolgok, melyeken a gondos s értelmes gazda könnyen tud segíteni.

Korcsosodás ellen, mely a himpor szállékonysága s könnyűsége miatt, könnyen békésvetkezik, tanácsos a termésből mindig azon csókot választani ki, melyek az eredeti típushoz legközelebb járnak, s az egyes csóknál is az idegen s korszerű szemeket egyenként kiválasztani s eltávolítani.

Egészséges, ép, tiszta s a kijelölt methodus

szeml. kiválogatott magkészet kissebb s nagyobb mennyiségben található Kolozsvárt tanácsos Fülel István, ifj. Tanffer Ferencz uraknál s alólírtál.

Ajánljuk sorainkat a t. cz. gazdaközönség becses figyelmébe. Nagy Ferencz.

Távíratl tudósítás a bécsi börzéről.

Március 3-n: 5%, Metaliques 100 frt 63.40. 5%, Nemzeti kölesön 100 frt 71.10. Kamat 63.40. 1860. Kölesön 103.20. Bankrészevény 736. Hitelintézeti részvény 200 frt 301.50. London 10 ft st. 100 frt 23 1/4, kr 123.70. Ezüst 122.—. Cs. királyi arany 5.84.

Erdélyi földteh. kötv. márcz. 3 án: 75. 50.

Tulajd. és felelős szerkesztő: **Sándor József.**

HIVATALOS.

Sz. 2785 1867

(102)

(1—3)

polg.

Hirdetmény.

Nemes Kolozsmegye törvényszéke részéről közhírré tétetik, miszerint mai napról jelen sz. a. kelt végzés következtében az 1867 év Martius 15-én Kerlésen elhalt id. gróf Bethlen Lajos hagyatékához tartozó azon Kerlési ingatlan birtok felett, mely az 1822 Martius 27-én létre jött praedjudiciale pactum alapján a családi birtokok és némely alapítványi követelések fedezése végett a nevezett gróf esődjének többi részitől elkülönített, a közadós haláláig felfüggesztve volt esőd eljárás ismét folyamatba tétetik.

Felügyelőül ügyvéd Molnár Sándor ur, helyettesül ügyvéd Petrá János és id. tömeg gondnokul ifj. gróf Bethlen Gábor ur neveztetett ki.

Ennélfogva felhivatnak mindazok, kik a fennebb említett 1822 Martius 22-én létrejött pactum praedjudiciale értelmében bámi jögezim alapján a esőd alatt álló kerlési fekvő birtokra nézve dologbani joggal bírnak arra, hogy ezen igényeiket a perügely ellen intézendő rendes kereset alakjában 1869-év április hó 30-ig oly bizonyosan jelentsekké, mivel ellenesetben daczára bármely tulajdoni zálog vagy elsőbbségi jognak, a esődvagyonból ki fognak rekesztetni, s az elleni igényeiket elvesztendik.

Egyszersmind a végleges tömeg gondnoknak és hitelező választmány megválasztása valamint a lehető békés kiegyezés módozatainak megállítása czéljából tárgyalás tüzet ki, 1869 év május hó 19-ik napja d. e. 9-óra, midőn is a esődhitelezők a esődtörvény 44 és 179 cikk utalás mellett ezen törvényszék előtt megjelenni idéztetnek.

Nemes Kolozsmegye törvényszékének 1868 december 16-án tartott üléséből.
Bíró Pál, főbíró. Sulucz jegyző.

Szám. 783. 1869.

(101)

(1—3)

Hirdetmény.

Kolozsmegye törvényszéke közhírré teszi, miszerint elmebeteg özvegy gróf Haller Gaborné született báró Bornemisza Józefa vagyona felett a Kolozsmegyei volt ideiglenes törvényszéknek 1866-dik évi Május 17-ről 2006 szám alatt kelt határozatával bevezetett esődeljárás, mai napon jelen szám alatt kelt végzéssel megszüntetett, s nevezett grófnának gondnoka báró Bornemisza János ur képviselében visszaadott a vagyona további rendelkezése alá.

Nemes Kolozsmegye törvényszékének 1869 február 16-án tartott üléséből.

Bíró Pál, főbíró.

Sulucz, jegyző.

Sz. 1184.

(96)

(2—3)

Pályázat.

A kolozsvári m. k. adó, és vámhivatalnál, egy szolgál állomás 300 frt évi fizetéssel betöltendő.

Pályázni kívánók szabályszerűleg felszerelt kérelmeiket, melyekben okmányilag kimutatandó folyamodónak a hazai nyelvekben, és különösen az államnyelvben szóban, egy mint írásban jártassága, eddigi foglalkozásának, és erkölcsi minősége, vagy közvetlen, vagy hivataluk útján ezen pályázat előszöri kihirdetése után négy hetek alatt ide benyújthatják.

A m. kir. pénzügyi igazgatóságtól.
Kolozsvárt, 1869 február hó 21-én.

(92)

(3—3)

Pályázat

A nemes Alsó-Fehérmegyebe kebelezett Verespatak bányász községében rendszeresített főorvosi állomásra, melylyel 750 frt évi fizetés, 120 frt lótartható, 100 frt szállásbér, kameralis szervezett nyugdíj és segélyezés is van összekötve. Midőn ezen tisedesbe jött főorvosi állomásra ujonnan pályázat nyitattik, a pályázandó orvos tudor urak felhivatnak, szakképzettségüket, és a magyar, meg román nyelvben jártasságukat, igazoló okmányokkal felszerelt folyamodványokat illetékes helyhatóságuk előjárású útján „Abrudbánya-verespataki nehézek pénzalapítvány igazgatóságához” Abrudbányára, folyó évi Március utolsó napjáig, mint zárhatárideig beküldeni.

Az Abrudbánya-verespataki nehézek pénzalapítvány igazgatóságától.
Abrudbányán, 1869 február 20-kán.

Szám 204. 1869.

(89)

3—3

Arlejtési hirdetmény!

A szamos-ujvári magyar kir. országos fegyintézetben szükségelt szilárd anyagból építendő új dolgozó műhelyek felépítését a nagyméltóságu magyar kir. igazságügyminisiterium folyó hó 14-én 8. szám alatt kelt rendeletével az ez iránt szerkesztett terv és költségvetés szerint, mely utóbbiban az építési költségek 4590 frt 67 krral vétettek fel, engedélyezni méltóztatván, e műhelyek felépítésének biztosítása tekintetéből az említett fegyintézet hivatalos irodájában folyó évi március 22-ikén reggeli 10 órakor nyilvános árlejtés fog tartatni, melyre a vállalkozni kívánók azon kijelentéssel hivatnak meg, miszerint e vállalkozás az előszámított építési összeg 5%-ának bántapénzzül leendő letétele után, mely a vállalkozó által azonnal 10%-ra lesz kiegészítendő, mindenki hozzá szólhat.

A fennebbi időpontig az előszámított építési összeg 10%-val, mint biztosítékkal megterhelt s az ez iránt megállított feltételek értelmében szerkesztett irások ajánlatok (Offert) is el fognak fogadtatni, melyek csak a nyilvános szóbeli árlejtés be-zárta után lesznek felbontandók.

Az építés alapjául szolgáló műtani iratok, u. m.: terv, előnézet és költségvetés, valamint az építésre vonatkozó általános és részletes feltételek az említett fegyintézet irodájában a szokott hivatalos órák alatt az árlejtés előtt is bármikor megtekinthetők.

Szamos-Ujvárt, febr. 22-én 1869.

A magyar kir. orsz. fegyintézet igazgatósága.

Boér János, igazgató.

NEM HIVATALOS

(55)

(3—6)

BAHLSSEN ERNŐ

Erfurti mag-raktára Prágában

ajánlja mindennemű

vetemény-, mező-, fű-, erdő- és virágmagvait,

valamint jeles

vető-gabonáját,

mely biztosan kikél, valódi minőségben s a legjutányosabbra szabott nagy erfurti eredeti árjegyzék szerint, a mely bérmentes megkeresésre bérmentesen és ingyen küldetik meg. Árak osztr. értékben szabadon Prágából. Küldemények az osztrák birodalom minden irányába „utánvét mellett.”

BAHLSSEN ERNŐ,

Prágában.

Czetz János és Társa

Kolozsvárt, közepete, Fölly-ház,

ajánljak jótállás mellett a t. cz. és n. é. helybeli és vidéki

(73)

közönségnek jól berendezett

(3—3)

bécsi butor-raktárakat,

a mely mindenféle szobabeli és staffirungra való darabokkal el van látva.

Salon-garnitúrek, chiffonok, egy és két ajtóra, servanteok, etagérek, könyvtartók, hálótermekbe való új alaku ágyak, dívánok, mosdó- és éjjeli szekrények, 12, 24 és 30 személyre való francia kihúzó asztalok, pohárszékek, csemegetárak, dob alaku székek, toilette-, író-, varró-, szalon-, vetkező-, kártyázó- és tűkör alá való trumeau-asztalok.

Álló és fali, arany és díofa keretű tükrök gyári áron, selyem- és cachemir- paplanok, lószőr- és ruganyos matrácok, szobaszőnyegek folytonosan kaphatók és megrendelhetők.

Helybeli és vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesíttetnek.

Elv: „Felöltő olcsóság!”

Alólírt figyelemzet azon nevezetes tökéletességre, a melyre

kézműáru-raktárát

legújabb időben emelte, s a t. cz. közönség becses tekintésére ajánlja gazdagon ellátott.

Rövid- és díszáru-, porcelán-, köedény-, finom üveg- és mindenféle tükör-, végre fa- és vasbutor raktárát.

Hasonlólag ajánlja a nála folytonosan található orláti már-cziusi sör raktárát 1 és 1/2 bécsi akós átalagokban, további orláti kiviteli már-cziusi sörét eredeti ládákban 24 nagy palackkal, ládáját 7 frt 60 kron, s a sértetlenül visszaérkezett 24 üres palackkal ellátott ládáért 2 frt 40 krt visszafizet.

TEUTSCH J. B.

(433)

(7—*)

Szegsvárt.

A „HAZA”

magyar életbiztosító-bank

alólírt igazgatósága tisztelettel értesíti a t. cz. közönséget, hogy az önkényesen visszalépt Szathmáry testvér urak által eddig képviselt debreczeni főügynökséget, tetemesen kiterjesztve, saját kezelése alá vette s annak vezetésével Kiss József urat, főügynökségi titkárát bizta meg.

Kiterjed pedig e főügynöksége: Bihar-, Szathmár-, Szabolcs-, Máramaros-, Közép-Szolnok-, Kraszna- és B.-Solnokmegyékre és Kővárvidékére.

Nevezett főügynökség az életbiztosításhoz tartozó élet- s haláleseti, temetkezési, kiházasítási, túlélési és éjáradeki biztosítást elfogad, minden ide vonatkozó ügyben, kételyben, felvilágosítással, programmal, s az üzlet folyamáról értesítő havi kimutatással a legelőzékenyebb készséggel szolgál.

Főügynökségi irodája Debreczenben, főter, Szilágyi-féle intézetnél.

(74)

Pulzsky,

Grabovszky,

Kiss, (3—3)

alelnök.

igazgató.

vezér-igazgató.

(100)

(1—3)

POPP J. G. Gyak. fogorvos urnak

Bécs, Stadt, Bognergasse Nro 2.

Stronsdorf, 21 november 1868.

Három év óta igen alkalmatlan csúszos fogfájással kínlódva, a mely összel és télen (a gyakori légmérsék következtében) mindig nagyobb hevességgel lép fel, már többször alkalmaztattam piocét a számba, a mitől örökké sok vérvesszést szenvedtem.

Roppant mennyiségű szárvizeket használtam, (részint a helybeli, részint a vidéki gyógyszerárakból, a melyek biztosítottak, hogy az ők szárvize jószágra nézve legkevesebb sem áll a Popp-féle Anatherin-Szárvíz megett) de legcsökkentebb siker nélkül; most tehát Önöz folyamodom, igen tisztelt fogorvos Popp úr, s kérem hogy annak vétele után, nekem egyelőre két üveget, használati utasítással együtt küldjön kitűnő Anatherin-Szárvízéből, még pedig postai utánvét mellett.

Előre is meg levén győződve az óhajtott siker felől, maradtam

tisztelettel

hálás szolgálja,

WOHLFAHRT JÓZSEF.

Egy palack ára mint eddig 1 frt 40 kr. o. ért.

Kapható: Kolozsvárt: WOLFF J., Dr. HINCZ Gy. ENGEL J. és BINDER gyógyszerészek és KÁRVÁZ J. Tordán: Wolff gyógyszerész. Dézsen: Krómer Sámuel. Déván: Bosniaki és Gergely. Medgyesen: Folbert gyógyszer. Nagy-Enyeden: Oberth J. gyógyszer. M. Vádrhelyt: Fogarasi D. és Bucher. Szászvároson: Leonhardt. Szász-Régenben: Traugott és Wachner. Zilahán: Weiss gyógyszer. Sz.-Somlyón: R. Tarsa Ign. Kézdí-Vádrhelyt: Nagy Jakab. Bőszörményben: Lányi J. gyógyszer. Nagy-Bányán: Papp gyógyszer. N.-Károlyban: Jellinek gyógyszer. Szatmár-Vádrhelyt: Gerber gyógyszer. Szébenben: Sill Mih. Müller gyógyszer. Zóhrer, Steiner. Brassóban: Fabik gyógyszer. Jekelins gyógyszer. Anken C. és társa. Károly-Fehérvárrt: Wagner könyvtáros. Segesvárrt: Markus Fr. Teutsch J. B. Misseltbacher. Beszterczen: Dietrich és Fleischer. Tergovits Ed. Nussbeck, Textoris G. M. Nyirbgyháza: Bacsai B. gyógyszer. Reich, Pavlovich. Balassafalván: Válep és társa. N.-Almdson: Beck M. Gy.-Szt.-Miklóson: Mikó M. Sz.-Udvarhelyt: Beczási Em. Földvár: Temmer E.

(98)

(2—4)

Alsó-Fehérmegyében Csekkelán ajánlható. Értekezni lehet alólírttal helyi méltóságos Szilvási Béla ur udvarában Csekkelán

van egy szép sárga 4 éves félvér csikó, apja Csosárá, 15 m. 2 hüv. nagyságu,

Szilágyi Lipót,

gazdatiszt.

(104)

(1—3)

A mező nagy-esányi határon 230 holdból álló tagosított legelő (hodáj), mely kívánat szerint szántó- vagy kaszálónak is használható, és a melyen, nagy bővségbe, a legjobb itató viz található; több évekre bérbe adó. Akár ugyan az örökösen eladó. — Mind két esetben értekezhetni lehet bel-szenutca 133 sz. alatt SZENKOVICH MÁRTONNA.

(105)

(1—2)

A tordai CZIFRA FOGADÓ nevezett alatt ismeretes vendéglő 1869 április 24-től kezdődő több évek-re haszonbérbe adandó levén, a vállalkozók értekezhetnek helyt a tulajdonossal.

(106)

(1—3)

! Eladó fa!

Több 100 hosszú öl, jó száraz tűzifa eladó. Megrendelhető Gyaluban

Beteg Lászlónál.

(103)

1—3

Eladó lóhermag.

Vajda-Szentiványon a Horváth Mihály udvarában vagyon 70 mázsa szép, tiszta, fecskefonaltól mentes lóhermag jutányos áron, részken és egészben, eladó. A venni szándékozók megrendeléseiket a tulajdonosnál megtenni sziveskedjenek. Utolsó posta Szász-Régen.

(99)

(2—3)

Eladó kocsi és lovak.

Egy divatos nagy üveges kocsi, minden úti kellekekkel.

Egy ló hajtó kocsi (Kutschir phaeton) elől és hátul alkalmazható fedéllel, — mindkettő a legjobb karban.

Két 6 és 7 éves hámos ló, 16 marok 1 czoll eladók. Értekezhetni Klausch satlernél a bel-szenutczában.

(93)

(2—3)

Szamosfalván

egy 142 holdból álló birtok Szent-György napjától kezdve, több évek-re haszonbérbe adandó. Értekezhetni iránta a fő-örhely melletti emeletes szeglet-háznál Szigethy Józseffel.

(3—4)

Bethlenben fedezni fognak f. é. március 1-jétől idegen kancákat kövekező mének.
Lord Albert: angol telever világos pej 10 éves, 15 m. 2 h. 1 v. apja Fandagó, anyja Ágnes, fedez 25 frtért.
Babér: telever barna pej 15 m. és 2 hüvelyk, 4 éves, apja Bakator, anyja Jelva, fedez 20 frtért o. é.
Conversano: Lipiczai faj 14 m. 2 h. fekete, 5 éves, fedez 15 frtért.
A federendő kancák közül mennyiségű szénával, vagy annak idejében zöld takarmánnyal jó istállóban láttatnak el és felügyelhetnek naponta 25 frtért.
Kérnek az illető tulajdonosok kancáikat mennél előbb bejelenteni és a bejelentéssel együtt minden kancza után 5 frt előleget küldeni. — A ménbét és ellátást illető díszvev a kancák elvitelkor fizetendő.
A kis Conversanónál még 10 idegen kanczára van üres hely.
Bethlen, 1869 évi február 20-kán.

MAKSAI JÁNOS.

gr. Bethlen Sándor jószág felügyelője.